

TARTALOMJEGYZÉK

Köszönetnyilvánítás	7
1. Bevezetés	9
2. Előzetes kutatástörténet	13
3. Alkalmazott vizsgálatok és módszertani háttérük	17
3.1. A többtényezős archeomalakológiai vizsgálat módszertana	18
3.1.1. A vizsgált fauna taxonómiai összetétele	21
3.1.2. A vizsgált fauna méreteloszlása	24
3.1.3. Tafonómia	31
3.1.4. A kagylók egyéb szerepe a társadalmi-szociális folyamatokban	32
3.1.5.a A héjak geokémiai vizsgálatának módszertani alapjai	33
3.1.5.b A geokémiai vizsgálatokban alkalmazott módszerek	35
3.1.6. Abszolút kronológia	37
4. A Körös-kultúra kronológiai háttere és általános jellemzői	39
5. A Tisza-kultúra kronológiai háttere és általános jellemzői	45
6. A tanulmányozott lelőhelyek általános jellemzése	49
6.1. A vizsgált lelőhelyek elhelyezkedése	49
6.2. A vizsgált lelőhelyek általános geológiai, hidrológiai, talajtani adottságai	49
6.3. A vizsgált lelőhelyek általános éghajlati adottságai	51
6.4. Ecsegfalva 23B kora neolitikus lelőhely	54
6.4.1. A lelőhely elhelyezkedése, morfológiai, geológiai adottságai	54
6.4.2. A lelőhely archeosztratigráfiai felépítése, mintavétel	56
6.5. Tiszapüspöki-Karancspart-Háromágy kora neolitikus lelőhely	56
6.5.1. A lelőhely elhelyezkedése, morfológiai, geológiai adottságai	56
6.5.2. A lelőhely archeosztratigráfiai felépítése, mintavétel	58
6.6. Nagykőrű-Gyümölcsös kora neolitikus lelőhely	58
6.7. Hódmezővásárhely-Gorza késő neolitikus tell település	60
6.8. Szegvár-Tűzköves késő neolitikus tell település	63
7. Eredmények lelőhelyenként	65
7.1. Ecsegfalva 23B kora neolitikus Körös-lelőhely	65
7.1.1. Az édesvízi fauna taxonómiai összetétele	65
7.1.2. Az édesvízi kagylófauna méretösszetétele	65
7.1.3. A geokémiai vizsgálatok eredménye	67
7.2. Tiszapüspöki-Karancspart-Háromágy kora neolitikus Körös-lelőhely	70
7.2.1. A vizsgált édesvízi fauna taxonómiai összetétele	70
7.2.2. A vizsgált édesvízi fauna méretösszetétele	73
7.2.3. A geokémiai vizsgálatok eredménye	77

7.2.4. A kagylók egyéb felhasználására utaló paraméterek	80
7.3. Nagykörű-Gyümölcsös kora neolit Körös-lelőhely	80
7.3.1. Az abszolút korvizsgálatok eredményei	80
7.3.2. A vizsgált édesvízi fauna taxonómiai összetétele	81
7.3.3. Az édesvízi fauna taxonómiai összetétele a szelvény mentén	82
7.3.4. A geokémiai vizsgálatok eredménye	86
7.3.5. A gyűjtési stratégiát és a vízi életteret jellemző tényezők változása a szelvényben	92
7.3.6. Az édesvízi fauna méreteloszlásának változása a szelvény mentén	94
7.4. Hódmezővásárhely-Gorza késő neolit tell település	98
7.4.1. A 17. szelvény kronológiai vizsgálatának eredményei	98
7.4.2. Az édesvízi fauna taxonómiai összetétele	100
7.4.3. Az édesvízi fauna taxonómiai összetétele a szelvény mentén	100
7.4.4. A gyűjtési stratégia változása a szelvényben az abundancia-mutatók alapján	103
7.4.5. Az édesvízi fauna méreteloszlásának változása a szelvény mentén	108
7.4.6. A geokémiai vizsgálatok eredménye	111
7.4.7. Összehasonlítás a szárazföldi csigákból nyert adatokkal	114
7.5. Szegvár-Tűzköves késő neolit tell település	114
7.5.1. Az édesvízi fauna taxonómiai összetétele	114
7.5.2. A gyűjtési stratégia változása a szelvényben az abundancia-mutatók alapján	117
7.5.3. Az édesvízi fauna méretösszetételének változása a szelvényben	118
8. A vízi környezet lokális és regionális adottságai és a kagylók szerepe a kora és késő neolitikum időszakára	123
8.1. A Körös-kultúra közép-Tisza-vidéki lelőhelyeinek ártéri öskörnyezeti adottságai és a kagylók, mint másodlagos élelemforrás	123
8.2. A Tiszai-kultúra alsó-Tisza-vidéki tell településeinek öskörnyezeti adottságai és a kagylók, mint másodlagos élelemforrás	127
Irodalomjegyzék	139
A szerzőkről	161
Utószó	165